

PROFESIJAS STANDARTS
FIZIKĀLĀ UN REHABILITĀCIJAS MEDICĪNA
AUDIOLOGOPĒDA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Audiologopēds (2266 01)	Kvalifikācijas līmenis: Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Vispārējā vidējā izglītība vai profesionālā vidējā izglītība
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Audiologopēda profesijas saistīto profesijas kompetenču kā arī teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apjoms ir noteikts Ministru kabineta 2024. gada 24. septembra noteikumos Nr. 617 «Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu».	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Audiologopēds ir ārstniecības persona – funkcionālais speciālists, kurš veic diagnostiku, habilitāciju un rehabilitāciju, izmantojot biopsihosociālo pieeju, personām jebkurā vecumā, kurām ir dažādu etioloģiju izraisīti runas, valodas (mutvārdu un rakstu valodas, kā arī zīmju valodas), komunikācijas (tai skaitā alternatīvās¹ un augmentatīvās² komunikācijas), elpošanas, balss, rīšanas, dzirdes un orofaciāli miofunkcionāli traucējumi, ietverot personas ar neirokognitīviem un orofaringeāliem (orovelofaringeāliem) traucējumiem, fonācijas, galvas un kakla onkoloģisku saslimšanu izraisītiem, orofaciālu deformāciju saistītiem funkcionēšanas ierobežojumiem, kā arī jaundzimušos agrīnās attīstības un perorālu uztura uzņemšanas traucējumu aspektā. Audiologopēds veic veselību veicinošo, konsultatīvo, profilaktisko darbu sabiedrībā; piedalās zinātniski pētnieciskajos projektos un profesionālās izglītības realizēšanā, veicinot specialitātes attīstību; organizē un piedalās multiprofesionālas rehabilitācijas komandas darbā; ir atbildīgs par pastāvīgu profesionālās kvalifikācijas uzturēšanu un paaugstināšanu savas profesionālās darbības laikā.	

¹ Alternatīvā komunikācija – alternatīvs komunikācijas veids personām, kuras nerunā vai kuru runa ir nepietiekami kvalitatīva priekš saprotamas komunikācijas.

² Augmentatīvā komunikācija – atvieglojošs komunikācijas veids, personām ar neskaidru runu.

Audiologopēds iesaistās starpdisciplinārā un multiprofesionālā rehabilitācijas komandā, realizējot terapeitisko darbu diennakts un dienas stacionārā, ambulatori, mājas rehabilitācijā, intensīvajā terapijā, telemedicinā personām jebkurā vecumā. Audiologopēds strādā patstāvīgi vai multiprofesionālas rehabilitācijas komandas sastāvā veselības aprūpes un rehabilitācijas iestādēs, sociālās aprūpes, izglītības iestādēs vai izglītības iestāžu dibinātos veselības punktos, kas reģistrēti ārstniecības iestāžu reģistrā vai arī kā individuālais komersants vai pašnodarbinātā persona.

Audiologopēda pienākumi un uzdevumi:

3.1. Audiologopēdiska diagnostika un terapijas plānošana:

- 3.1.1. Personas funkcionālā stāvokļa audiologopēdiska novērtēšana un aprakstīšana;
- 3.1.2. Audiologopēdiskā slēdziena formulēšana, mērķu izvirzīšana;
- 3.1.3. Izstrādāt uz zinātniskiem pierādījumiem balstītu audiologopēdijas terapijas plānu personai vai personu grupai;
- 3.1.4. Plānot un organizēt darbu individuāli un/vai multiprofesionālas komandas sastāvā
- 3.1.5. Noteikt diagnostiskā un terapeitiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamo aprīkojumu;
- 3.1.6. Noteikt vides pieejamības atbilstības pakalpojuma saņēmēju individuālām vajadzībām.

3.2. Terapijas procesa nodrošināšana:

- 3.2.1. Nodrošināt kvalitatīvu, uz pierādījumiem balstītu audiologopēdijas pakalpojumu, atbilstoši personas vajadzībām, integrējot tajā PVO klasifikāciju saimi.
- 3.2.2. Realizēt izstrādāto audiologopēdijas terapijas plānu;
- 3.2.3. Pielāgot audiologopēdijas mērķi un plānu personas vajadzībām;
- 3.2.4. Novērtēt izmantotās audiologopēdijas terapijas rezultātu;
- 3.2.5. Sniegt rekomendācijas personai vai personu grupai, uz kuru vērsta terapija, kā arī citām terapijas procesā iesaistītajām personām;
- 3.2.6. Izglītēt un apmācīt visas audiologopēdijas procesā iesaistītās puses.

3.3. Labklājības, veselības un vienlīdzīgu tiesību veicināšana personas un sabiedrības līmenī:

- 3.3.1. Noteikt ar audiologopēdijas nozari saistītos problēmjautājumus un vajadzības personas līmenī;
- 3.3.2. Noteikt ar audiologopēdijas nozari saistītos problēmjautājumus un vajadzības sabiedrības līmenī;
- 3.3.3. Izglītēt sabiedrību par audiologopēdiju, vispārējo veselību un prevenciju audiologopēdijas kontekstā;
- 3.3.4. Iesaistīties aktivitātēs un pasākumos veselības veicināšanas jomā.
- 3.3.5. Veicināt personas iekļaušanu jebkādā ētiskas formas saziņā neatkarības veicināšanai;
- 3.3.6. Sekmēt personas veselības paradumu maiņu un attīstīt pašvadības stratēģijas.

3.4. Audiologopēdijas pakalpojuma attīstīšana:

- 3.4.1. Sekmēt personu iespējas saņemt audiologopēdijas pakalpojumu;
- 3.4.2. Iesaistīties sabiedrības veselības un sociālās labklājības regulatora veidošanā;
- 3.4.3. Attīstīt audiologopēdijas pakalpojumu pieejamību;
- 3.4.4. Attīstīt jaunus audiologopēdijas pakalpojumus un tehnoloģijas;
- 3.4.5. Piedalīties audiologopēdijas pakalpojuma kvalitātes uzlabošanā.
- 3.4.6. Audiologopēda profesionālās identitātes uzturēšana un veidošana praksē.

3.5. Profesijas pastāvēšanas vispārīgi nodrošināšanas uzdevumi:

- 3.5.1. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā (saziņas līmenī);
- 3.5.2. Ievērot uz profesionālo darbību attiecināmo normatīvo aktu prasības;
- 3.5.3. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.

- 3.5.4. Ievērot darba tiesisko attiecību normas un organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.
- 3.5.5. Noformēt medicīnisko dokumentāciju;
- 3.5.6. Veikt profesionālās izglītības darbu;
- 3.5.7. Veikt pētniecisko darbu;
- 3.5.8. Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, medicīniskās ierīces;
- 3.5.9. Ievērot ētiku, bioētiku un cilvēktiesības;
- 3.5.10. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- 3.5.11. Līdzdarboties civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldībā;
- 3.5.12. Attīstīt personīgās un profesionālās kompetences.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	LKI
4.1.	Audiologopēdiska diagnostika un terapijas plānošana				
4.1.1.	Personas funkcionālā stāvokļa audiologopēdiska novērtēšana un aprakstīšana.	Aprakstīt personas nespēju, atbilstoši biopsihosociālajam modelim. Ievākt anamnēzi, integrējot personas ģimenes locekļus vai citus likumiskos aprūpētājus, citas ārstniecības personas un medicīnisko dokumentāciju (ja iespējams) personas veselības datu iegūšanai. Izmantot uz pierādījumiem balstītas un klīniskajai situācijai atbilstošas pakalpojuma saņēmēja novērtēšanas metodes. Analizēt pieejamo standartizēto novērtēšanas instrumentu psihometriskās īpašības, lai izvēlētos atbilstošāko mērījumu konkrētai klīniskajai situācijai. Identificēt pakalpojuma sniegšanas gaitā nepieciešamās PVO klasifikācijas un korekti pielietot tās atbilstoši mērķim.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Personas vajadzību noteikšana. Embriogēzes – geriatrija. Kultūrekonomisko aspektu ietekme. Nevalstisko organizāciju integrācija veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Cilvēka strukturālo un funkcionālo sistēmu darbības un attīstības pēctecīguma sakarības. Patoloģiskais mehānisms. Cilvēka orgānu sistēmas. Novērtēšanas instrumentu psihometriskās īpašības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Biopsihosociālais modelis. Pirmsrunas, runas un valodas, kognitīvu, komunikācijas, orofaringeālu (rīšanas, balss, miofunkcionālu, dento-faciālu deformāciju), ar dzirdi saistītu traucējumu vajadzību novērtēšanas metodes.	Spēj aprakstīt personas nespēju atbilstoši biopsihosociālajam modelim. Spēj ievākt anamnēzi no personas vai personas ģimenes locekļiem, likumiskajiem aprūpētājiem. Spēja identificēt un pielietot nepieciešamos uz pierādījumiem balstītus novērtēšanas instrumentus. Spēj identificēt pakalpojuma sniegšanas gaitā nepieciešamās PVO klasifikācijas un korekti tās pielietot.	6.LKI līmenis

			Klīnisko un instrumentālo novērtēšanas metožu rezultātu interpretēšana. Anamnēzes ievākšana. Funkcionēšanas novērtēšanas metožu pielietošana. Starptautiskās statistiskās slimību un veselības problēmu klasifikācijas (10. redakcija vai jaunāka) (SSK-10). Starptautiskās funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijas (SFK) vai SFK Bērnu un jauniešu (SFK-BJ) versija, Starptautisko medicīniskās iekļaušanās veidu klasifikācijas (ICHI).		
4.1.2.	Audiologopēdiskā slēdziena formulēšana, mērķu izvirzīšana.	Pamatoti interpretēt audiologopēdiskās izmeklēšanas rezultātus. Izzināt personas uztvertās vajadzības. Izvirzīt terapijas īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, uzdevumus, izmantojot SMART principu. Skaidri un saprotami paust un saskaņot, audiologopēda izvirzītos mērķus ar personu un personas piederīgajiem (tai skaitā likumisko aizbildni).	<u>Izpratnes līmenī:</u> Veselības traucējumu un funkcionēšanas stāvokļa savstarpējā saistība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mērķa strukturēšana. Personas kontekstuālie faktori. Nepieciešamo resursu prognozēšana. Komunikācija ar personu. Personas (pacienta) centrētas prakses principi. SMART (<i>Specific, Measurable, Achievable, Relevant, and Time-Bound</i>) mērķu izvirzīšana.	Spēj pamatoti interpretēt izmeklēšanas rezultātus. Spēj izzināt personas uztvertās vajadzības. Spēj izvirzīt terapijas īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, uzdevumus, izmantojot SMART principu. Spēj paust izvirzītos mērķus personai.	6.LKI līmenis

		Skaidri definēt mērķa sasniegšanai prognozējamo laiku un nepieciešamos resursus.			
4.1.3.	Izstrādāt uz zinātniskiem pierādījumiem balstītu audiologopēdijas terapijas plānu personai vai personu grupai.	Terapijas plāna izveide ņemot vērā personas novērtējumu, izvirzīto terapijas mērķi un pierādījumos balstītas audiologopēdijas tehnoloģijas. Terapijas plāna pamatošana, izmantojot uzticamus, augstas kvalitātes zinātniskos pierādījumus. Kontrindikāciju izzināšana. Saprotami, izmantojot vienkāršo vai vieglo valodu, izskaidrot izveidotā terapijas plāna saturu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Terapijas taktikas (tehnoloģijas) un to ietekme uz personas vispārējo veselības stāvokli. <u>Lietošanas līmenī:</u> Terapijas plāna izstrāde saskaņā ar izvirzītajiem terapijas mērķiem un procesā iesaistītajām personām. Kontrindikācijas, ierobežojošie faktori un to modifikācijas. Vienkāršās un vieglās valodas lietojums audiologopēdijas pakalpojuma sniegšanā Terapijas plāna izstrādes nosacījumi. Zinātniskie pierādījumi audiologopēdijā. Rehabilitācijas pēctecīgi pakalpojumi terapijas procesā Komunikācija ar personu.	Spēj izveidot terapijas plānu ņemot vērā personas novērtējumu, terapijas mērķi, pierādījumos balstītas audiologopēdijas tehnoloģijas un to kontrindikācijas. Spēj pamatot terapijas plānu izmantojot uzticamus, augstas kvalitātes zinātniskos pierādījumus. Spēj korekti plānot resursus plāna izpildei. Spēj skaidri, saprotami, pēc nepieciešamības lietot vienkāršo vai vieglo valodu, skaidrot terapijas plānu terapijā iesaistītajai personai/ām.	6.LKI līmenis

4.1.4.	Plānot un organizēt darbu multiprofesionālas komandas sastāvā.	Darbs multiprofesionālā komandā. Izmantot klīnisko domāšanu komandas lēmumu pieņemšanā. Savu kompetenču un multiprofesionālās komandas dalībnieku kompetenču apzināšanās un sadarbība komandā to realizācijai. Iesaistīties profesionālās pieredzes apmaiņā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Multiprofesionālas komandas veidošana, vadīšana, darbība un motivēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Saskarsmes un komunikācijas pamatprincipi. Multiprofesionālas komandas dalībnieku kompetences. Lēmumu pieņemšana.	Spēj efektīvi strādāt, iekļaujoties multiprofesionālā komandā. Spēj ievērot savas un citu multiprofesionālās komandas dalībnieku kompetences klīniskajā darbā un dalīties ar savu profesionālo pieredzi.	6.LKI līmenis
4.1.5.	Noteikt diagnostiskā un terapeitiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamo aprīkojumu.	Noteikt nepieciešamā aprīkojuma (medicīnisko ierīču un datorprogrammu) tehnisko specifikāciju. Izvēlēties tehnisko aprīkojumu atbilstoši mērķa grupas vajadzībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām Aktuālās tehnoloģiju tendences. <u>Lietošanas līmenī:</u> Materiāltehniskā inventāra (tehnoloģiju) lietojums terapijas procesa nodrošināšanai. Higiēnas prasības, to ievērošana.	Spēja noteikt, izvēlēties un novērtēt materiāltehniskā inventāra piemērotību terapeitiskā procesa nodrošināšanai.	6.LKI līmenis
4.1.6.	Noteikt vides pieejamības atbilstību personas individuālām vajadzībām.	Novērtēt vides struktūru un modificēt to atbilstoši personas individuālajām vajadzībām un funkcionēšanas līmenim. Izvērtēt personas atbilstību telemedicīnas vai klātienes pakalpojuma saņemšanai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vides pieejamības vadlīnijas audiologopēdijas pakalpojuma realizācijai. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vides pielāgošana.	Spēj novērtēt vidi un iespēju robežās modificēt to drošai audiologopēdijas pakalpojuma saņemšanai. Spēj izvērtēt personas atbilstību telemedicīnas vai klātienes pakalpojuma saņemšanai.	6.LKI līmenis

4. 2.	Terapijas procesa nodrošināšana				
4.2.1.	Nodrošināt audiologopēdijas pakalpojumu, atbilstoši personas vajadzībām.	Integrēt personas ģimenes locekļus vai citus likumiskos aprūpētājus terapijas procesā. Izmantot uz pierādījumiem balstītas un klīniskajai situācijai atbilstošas terapijas metodes. Nodrošināt kvalitatīvu audiologopēdijas pakalpojumu atbilstoši personas vajadzībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Personas (pacientu) centrētas prakses principi. Uz pierādījumiem balstītas terapijas metodes. Saskarsmes, ētikas un komunikācijas pamatprincipi ārstniecības procesa laikā.	Spēj nodrošināt audiologopēdijas pakalpojumu atbilstoši personas vajadzībām, pielietojot uz pierādījumiem balstītas terapijas metodes, un, integrējot procesā iesaistītās personas.	6.LKI līmenis
4.2.2.	Realizēt izstrādāto audiologopēdijas terapijas plānu.	Korekti ievērot iepriekš izstrādāto terapijas plānu. Atbilstoši izmantot terapijai nepieciešamos resursus. Pielietot audiologopēdijas tehnoloģijas un pieejamās tehnikas personas veselības veicināšanai, saglabāšanai vai uzlabošanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personai droša terapijas vide. <u>Lietošanas līmenī:</u> Personas funkcionēšanu ietekmējošie faktori. Informācijas nodošanas, izglītošanas un motivēšanas stratēģijas. Pierādījumos balstītu tehnoloģiju izmantošana.	Spēj realizēt terapijas plānu, atbilstoši izmantojot resursus un, pielietojot tehnoloģijas.	6.LKI līmenis
4.2.3.	Pielāgot audiologopēdijas mērķi un plānu personas vajadzībām.	Elastīgi pielāgot un mainīt izvēlētas taktikas atkarībā no personas vajadzībām. Komunicēt ar dažādām personām vai personu grupām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas konteksts. Terapijas metožu, personas blakussaslimšanu, medikamentu ietekme uz personas veselības stāvokli, vitālajām funkcijām, personas funkcionēšanu.	Spēj pielāgot un mainīt izvēlētas taktikas atkarībā no personas vai personu grupas vajadzībām. Spēj komunicēt ar dažādām personām vai personu grupām. Spēj veikt dinamisko	6.LKI līmenis

		Veikt dinamisko novērtēšanu atbilstoši personas terapijas gaitai.	Farmakoloģijas pamati. <u>Izpratnes līmenī:</u> Saskarsmes un komunikācijas pamatprincipi. Dažādu veselības stāvokļu izpausmes un ietekme uz funkcionēšanu. <u>Lietošanas līmenī:</u> Uz pierādījumiem balstītas novērtēšanas metodes. Audiologopēdijas tehnoloģijas. Kritiskā domāšana un radošums. Terapijas procesa dinamikas izvērtēšana un pielāgošana.	novērtēšanu personas terapijas gaitā.	
4.2.4.	Novērtēt izmantotās audiologopēdijas terapijas rezultātu.	Novērtēt izmantotās audiologopēdijas terapijas iznākumus, izvēloties saturiski atbilstošus, pierādījumos balstītus novērtēšanas instrumentus. Izmantot holistisku pieeju audiologopēdijas rezultātu novērtēšanā. Analizēt un aprakstīt iegūtos rezultātus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Standartizēti, pierādījumos balstīti novērtēšanas instrumenti. Holistiska pieeja audiologopēdijā Terapijas rezultātu analīze.	Spēj izmantot personas klīniskajai situācijai atbilstošas, pierādījumos balstītas novērtēšanas metodes terapijas rezultātu noteikšanai. Spēj apkopot, analizēt un interpretēt iegūtos rezultātus, izmantojot holistisko pieeju.	6.LKI līmenis

4.2.5.	Sniegt rekomendācijas personai vai personu grupai, uz kuru vērsta terapija, kā arī citām terapijas procesā iesaistītajām personām.	Sagatavot rekomendācijas visām iesaistītajām pusēm, izmantojot vienkāršo vai vieglo valodu. Atgriezeniskās saites sniegšana un iegūšana no visām terapijas procesā iesaistītajām personām.	<u>Izpratnes līmenī</u> Veselības un sociālas aprūpes pakalpojumu pieejamība. Veselīga dzīvesveida veicināšanas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī</u> Rekomendāciju sagatavošana. Atgriezeniskās saites sniegšanas un iegūšanas metodes.	Spēj sagatavot un sniegt rekomendācijas audiologopēdijas plāna realizācijā iesaistītajām personām. Spēj sniegt un iegūt atgriezenisko saiti no visām terapijas procesā iesaistītajām personām.	6.LKI līmenis
4.2.6.	Izglīt un apmācīt visas audiologopēdijas procesā iesaistītās puses.	Identificēt jautājumus, kuros nepieciešama terapijā iesaistītās personas, piederīgo, profesionāļu un citu personu izglītošana un apmācība. Nodrošināt skaidru, cieņpilnu komunikāciju izglītošanas un apmācības procesā. Izvēlēties piemērotas izglītošanas un apmācības stratēģijas balstoties uz zināšanām par mērķa grupas vecumu, kulturālām un citām īpatnībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kultūras, tradīciju dažādība, dažādu vecumposmu komunikatīvas īpatnības. Informācijas sagatavošanas un nodošanas risinājumi. Saskarsmes un komunikācijas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Izglītošanas un apmācības vajadzības un taktikas dažādām mērķa grupām.	Spēj izvērtēt audiologopēdijas procesā iesaistīto personu izglītošanas un apmācības vajadzības, un nodrošināt izglītošanu un apmācību.	6.LKI līmenis

4.3.	Labklājības, veselības un vienlīdzīgu tiesību veicināšana personas un sabiedrības līmenī				
4.3.1.	Noteikt ar audiologopēdijas nozari saistītos problēmjautājumus un vajadzības personas līmenī.	Identificēt personas vajadzības audiologopēdijas kontekstā. Analizēt personas ieradumus, izpratni, uzvedību, problēmjautājumus attiecībā uz nozari.	<u>Izpratnes līmenī</u> Personas vispārējais veselības stāvoklis. Konteksta (fiziskās un sociālās vides, personas) radīti riska faktori. Biežāko traucējumu profilakses pamatprincipi. Personas izglītošanas pamatprincipi dažādos vecumos. <u>Lietošanas līmenī</u> Personas pamatraucējumu identificēšanas metodes. Holistiskās pieejas principi vajadzību noteikšanā personas līmenī.	Spēj holistiskā skatījuma ietvaros identificēt personas veselības un labklājības problēmas. Spēja analizēt personas problēmjautājumus un vajadzības attiecībā uz nozari, vispārējās veselības un dzīves kvalitātes veicināšanai.	6.LKI līmenis
4.3.2.	Noteikt ar audiologopēdijas nozari saistītos problēmjautājumus un vajadzības sabiedrības līmenī.	Identificēt sabiedrības vajadzības audiologopēdijas kontekstā. Analizēt sabiedrības ieradumus, izpratni, uzvedību, problēmjautājumus attiecībā uz nozari.	<u>Izpratnes līmenī</u> Sabiedrības vispārējais veselības stāvoklis. Konteksta (fiziskās un sociālās vides, sabiedrības) radīti riska faktori. Biežāko traucējumu profilakses pamatprincipi.	Spēj holistiskā skatījuma ietvaros identificēt sabiedrības veselības un labklājības problēmas. Spēj analizēt sabiedrībā pastāvošos aktuālos problēmjautājumus un vajadzības attiecībā uz nozari, vispārējās veselības un dzīves kvalitātes veicināšanai.	6.LKI līmenis

			Sabiedrības izglītošanas pamatprincipi dažādos vecumposmos, mērķauditorijās. <u>Lietošanas līmenī</u> Biežāk sastopamie veselības stāvokļi sabiedrības līmenī. Holistikas pieejas principi vajadzību noteikšanā sabiedrības līmenī.		
4.3.3.	Izglītēt sabiedrību par audiologopēdiju, vispārējo veselību un prevenciju audiologopēdijas kontekstā.	Pārzināt profesijas specifiku un aktualitātes veselības profilakses kontekstā. Sagatavot pierādījumos balstītus informatīvos materiālus sabiedrībai par veselību un labklājību profesijas kontekstā. Pielietot mērķauditorijai atbilstošu un saprotamu informācijas nodošanas metodi. Izmantot visas pieejamās iespējas (t.sk. digitālās), lai veidotu un nodotu sarežģītu informāciju sabiedrībai viegli uztveramā veidā, iekļaujot vienkāršās un vieglās valodas lietojumu. Apspriest nozares problēmjaudātājumus sabiedrības līmenī.	<u>Priekšstata līmenī</u> Dažādu mērķauditoriju vajadzībām piemērotas izglītošanas metodes. <u>Izpratnes līmenī</u> Audiologopēdijas nozares attīstības tendences valsts un starptautiskā mērogā. Informācijas atlases veidi un kvalitātes izvērtēšana valsts un starptautiskā mērogā. <u>Lietošanas līmenī</u> Informatīvu materiālu veidošanas pamatprincipi un zināšanas par informācijas izplatīšanas veidiem sociālo mediju telpā. Publiskās runas principi un pamatzināšanas par pasākumu organizāciju klātienē un attālināti. Sabiedrības izglītošanas stratēģijas.	Spēj orientēties profesijas specifiskā un aktualitātēs veselības profilakses kontekstā. Spēj sagatavot un sniegt saprotamu, atbilstošu un uz pierādījumiem balstītu informāciju mērķauditorijai piemērotā formātā, lai veicinātu sabiedrības veselību un labklājību audiologopēdijas kontekstā vai mijiedarbībā ar citām nozarēm.	6.LKI līmenis

			Prevencijas un holistiskas pieejas loma sabiedrības līmenī. Aktivitāšu un vides pielāgošanas pamatprincipi, atbilstoši mērķauditorijai un tās vajadzībām.		
4.3.4.	Iesaistīties aktivitātēs un pasākumos veselības veicināšanas jomā.	Pārvaldīt aktuālās tendences informācijas nodošanā dažādām mērķauditorijām. Mērķauditorijai atbilstošu aktivitāšu plānošana (t.sk. nepieciešamo resursu identificēšana), sadarbojoties ar citām veselības aprūpes nozarēm. Mērķauditorijai atbilstošu aktivitāšu vadīšana, lai nodotu skaidru vēstījumu par veselības veicināšanas jautājumiem audiologopēdijas kontekstā. Problēmjaudājumu risināšana veselības veicināšanas jomā, kā ikdienas, tā arī nestandarta situācijās.	<u>Priekšstata līmenī</u> Darba ētikas principi.. <u>Izpratnes līmenī</u> Informācijas ieguves, atlases un kvalitātes pārbaudes rīki. Komandas sadarbības un personīgā snieguma uzlabošanas stratēģijas. Resursu un mērķauditorijas vajadzību apzināšanas stratēģijas un tam atbilstošās pieejas pasākumu realizēšanā. <u>Lietošanas līmenī</u> Problēmu risināšanas pamatprincipi Komandas darba principi pasākumu realizēšanā. Informācijas ieguve un analīze nacionālā un globālā līmenī. Laika un resursu plānošana.	Spēj pārvaldīt aktuālās tendences informācijas nodošanā, kā arī sadarboties ar citām nozarēm veselības veicināšanas pasākumu nodrošināšanai individuāli vai komandā, atbilstoši mērķauditorijas vajadzībām. Spēj elastīgi risināt problēmjaudājumus veselības veicināšanas jomā.	6.LKI līmenis

4.3.5.	Veicināt personas iekļaušanu jebkādā ētiskas formas saziņā neatkarības veicināšanai.	Sniegt atbalstu komunikācijas ierobežojumu novēršanai vai mazināšanai. Nodrošināt personai zināšanas par dažādām komunikācijas formām un pieejamību tām, ņemot vērā personas uztvertās vajadzības un kontekstuālos faktorus. Identificēt personas, kurām pastāv izolācijas risks komunikācijā. Nepieļaut nevienlīdzību starp komunikācijā iesaistītām personām.	<u>Izpratnes līmenī</u> Personu grupas ar īslaicīgiem vai pārejošiem komunikācijas traucējumiem. Cilvēktiesību ievērošana komunikācijas funkcijas īstenošanai. <u>Lietošanas līmenī</u> Komunikācijas funkcijas multimodalitāte. Alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas tehnisko palīg līdzekļu lietošanas laba prakse. Kritēriji atbilstošas komunikācijas formas izvēlei. Saskarsmes izolācijas mazināšanas pieejas personām ar komunikācijas grūtībām.	Spēj sniegt praktisku un teorētisku atbalstu personas komunikācijas nodrošināšanai. Spēj identificēt sociālās izolācijas riska grupā esošas personas un sniegt rekomendācijas. Spēj identificēt problēmsituācijas komunikācijā, kā arī risināt tās.	6. LKI līmenis
4.3.6.	Sekmēt personas veselības paradumu maiņu un attīstīt pašvadības stratēģijas	Novērtēt personas veselības paradumus un uzvedības modeļus, balstoties uz sarunu un novērtēšanas instrumentiem audiologopēdijā. Sadarbojoties ar personu, terapijas plānā ietvert arī mērķus, kas vērsti uz veselības paradumu maiņu, atbilstoši personas motivācijai un vajadzībām.	<u>Priekšstata līmenī</u> Veselības psiholoģijas un uzvedības maiņas teorijas. <u>Izpratnes līmenī</u> Veselības veicināšanas un izglītojošās komunikācijas principi. Starpprofesionālas sadarbības pieeja personas atbalstam.	Spēj novērtēt personas veselības paradumus un uzvedības modeļus, kopīgi formulēt un terapijas plānā ietvert mērķus, kas sekmē personas veselības paradumu maiņu. Spēj efektīvi pielietot veselību veicinošas komunikācijas un izglītošanas pieejas, lai atbalstītu personas	6. LKI līmenis

		Mācīt, nostiprināt un pārraudzīt veselību veicinošu paradumu (balss ergonomika, elpošanas iemaņas, korekta un droša ēšanas aktivitātes veikšana, regulāra pašregulācijas prakse u.c.) integrēšanu personas ikdienā, izmantojot motivējošas komunikācijas metodes. Pielāgot terapeitisko vidi un materiālus audiologopēdijā, lai tie atbalstītu mācīšanās un uzvedības maiņas procesu.	<u>Lietošanas līmenī</u> Komunikācijas un rīšanas traucējumu ietekme uz personas funkcionēšanu un dzīves kvalitāti. Pašvadības un pašregulācijas mehānismi (mērķu izvirzīšana, pašefektivitāte, stresa vadība u.c.).	pašregulācijas un pašvadības stratēģiju attīstību un ilgtermiņā sekmētu komunikācijas un uztura uzņemšanas funkciju saglabāšanu. Spēj pielāgot terapeitiskā darba procesu un vidi atbilstoši personas funkcionālajam stāvoklim un motivācijai, lai veicinātu uzvedības maiņu terapijas saņemšanas laikā un kontekstos ārpus tās.	
4.4.	Audiologopēdijas pakalpojuma attīstīšana				
4.4.1.	Sekmēt personu iespējas saņemt audiologopēdijas pakalpojumu.	Pārzināt audiologopēdijas pakalpojumu klāstu un sniegt rekomendācijas par papildus nepieciešamajiem pakalpojumiem. Argumentēti izskaidrot un diskutēt par personu tiesībām saņemt audiologopēdijas pakalpojumus.	<u>Izpratnes līmenī</u> Audiologopēdijas pakalpojumu nodrošināšanas process. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība dažādām iedzīvotāju grupām. <u>Lietošanas līmenī</u> Profesionālās etiķetes un vispārēju ētikas principu ievērošana. Pieejamo pakalpojumu apzināšana un izvērtēšana.	Spēj pārstāvēt personu un personu grupu intereses, saņemt atbilstošus, pieejamus audiologopēdijas pakalpojumus, ar kuriem iespējams veicināt veselību un labklājību.	6. LKI līmenis
4.4.2.	Iesaistīties sabiedrības veselības un sociālās labklājības regulatora veidošanā.	Diskutēt par sabiedrības veselības un sociālās labklājības politikas attīstības atbilstību mūsdienu prasībām.	<u>Priekšstata līmenī</u> Iekļaujošas sabiedrības pazīmes. Diskriminācijas mazināšanas pasākumi.	Spēj piedalīties sabiedrības veselības un sociālās labklājības politikas veidošanā.	6. LKI līmenis

		Sadarboties ar atbilstošajām institūcijām un nepieciešamības gadījumā iesaistīties arī starpinstitucionālā sadarbības modelī. Veidot profesionālas attiecības un nozares politiku, pielietojot diplomātisku sadarbības pieeju. Izvairīties no tīšas vai netīšas valsts virzītās veselības aprūpes politikas līdzsvarošanas kavēšanas.	<u>Izpratnes līmenī</u> Sociālās vienlīdzības un izolācijas mazināšanas pasākumi audiologopēda prakses kontekstā. <u>Lietošanas līmenī</u> Uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšana. Profesionālā viedokļa prezentēšana, balstoties uz iepriekšēju pieejamās informācijas kritisku analīzi.		
4.4.3.	Veicināt audiologopēdijas pakalpojumu pieejamību.	Novērtēt un analizēt audiologopēdijas pakalpojumu pieejamību. Aktualizēt audiologopēdijas pakalpojuma saņemšanu dažādām mērķa grupām. Aizstāvēt personu un/vai personu grupu intereses attiecībā uz audiologopēdijas pakalpojuma saņemšanu. Pielāgot audiologopēdijas pakalpojumu personu vajadzībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sabiedrības informēšanas principi. Informācijas nodošanas veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Audiologopēdijas pakalpojuma nozīme personas vai personu grupas veselības saglabāšanā un atjaunošanā. Pielāgot audiologopēdijas pakalpojumu atbilstoši personas vajadzībām un jaunākajām tendencēm. Audiologopēdijas pakalpojumu pieejamības novērtēšanas kritēriji.	Spēj novērtēt un analizēt esošos audiologopēdijas pakalpojumus, to pieejamību un veicināt to attīstību. Spēj aktualizēt un aizstāvēt sabiedrības intereses attiecībā uz audiologopēdijas pakalpojuma nepieciešamību un pieejamību dažādām mērķa grupām. Spēj pielāgot audiologopēdijas pakalpojumu atbilstoši dažādiem faktoriem un sabiedrības vajadzībām.	6. LKI līmenis

		Veicināt audiologopēdijas pakalpojumu pieejamību un nepieciešamības gadījumā iesaistoties veselības aprūpes politikas plānošanā un attīstīšanā. Izglītot sabiedrību par audiologopēdijas pakalpojuma pieejamību un aktualitāti.	Audiologopēdijas pakalpojuma pieejamība dažādām personu grupām.	Spēj veikt sabiedrības izglītošanas darbu audiologopēdijas pakalpojuma pieejamības un aktualitātes kontekstā.	
4.4.4.	Attīstīt jaunus audiologopēdijas pakalpojumus un tehnoloģijas.	Sekot līdzi rehabilitācijas jomas tendencēm un aktualitātēm. Sekot līdzi audiologopēdijas jomas tendencēm un aktualitātēm. Izprast dažādu nozaru speciālistu iesaisti personas terapijas procesā. Identificēt sabiedrības vajadzību izmaiņas un attīstīt tām atbilstošus, jaunus audiologopēdijas pakalpojumus (tehnoloģijas, metodes). Izglītot audiologopēdijas un citu nozaru speciālistus par jauno pakalpojumu nozīmi, aktualitāti un priekšrocībām. Motivēt citu nozaru speciālistus izzināt, ieviest un lietot jaunas audiologopēdijas metodes un tehnoloģijas.	<u>Priekšstata līmenī</u> Veselības aprūpē iesaistīto nozaru tendences un aktualitātes pasaulē. Finansējuma piesaistīšanas iespējas jaunu pakalpojumu attīstīšanai. <u>Izpratnes līmenī</u> Audiologopēdijas jomas attīstības tendences pasaulē. Veselības aprūpes sistēmas organizēšanas un finansēšanas kārtība. Audiologopēdijas metožu pielietošanas nozīme personas veselības un labklājības saglabāšanā un uzlabošanā. Jaunu tehnoloģiju un metožu pielāgošanas un ieviešanas pamatprincipi.	Spēj mērķtiecīgi un radoši reaģēt uz nozares vajadzību izmaiņām, attīstot jaunus, pasaulē aktuālus audiologopēdijas pakalpojumus sabiedrības veselības un labklājības veicināšanai. Spēj izglītot dažādu nozaru speciālistus par nozarē aktuālajiem pakalpojumiem, un to priekšrocībām. Spēj iesaistīt arī citu nozaru speciālistus jauno pakalpojumu realizācijā, atbilstoši to kompetencēm.	6. LKI līmenis

			<u>Lietošanas līmenī</u> Audiologopēdijas pakalpojumu attīstīšanas un ieviešanas iespējas. Speciālistu informēšanas un izglītošanas pamatprincipi, iespējas.		
4.4.5.	Piedalīties audiologopēdijas pakalpojuma kvalitātes uzlabošanā.	Analizēt sniegtā audiologopēdijas pakalpojuma kvalitāti atbilstoši definētiem kritērijiem. Integrēt jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas profesionālajā darbībā. Izvēlēties piemērotu materiāltehnisko nodrošinājumu audiologopēdijas pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai.	<u>Priekšstata līmenī</u> Veselības aprūpes pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanas kritēriji. Audiologopēdijas pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas iespējas. <u>Lietošanas līmenī</u> Sniegto audiologopēdijas pakalpojumu kvalitātes analīze. Jaunu zināšanu un tehnoloģiju integrēšana audiologopēdijas pakalpojumā.	Spēj sniegtā audiologopēdijas pakalpojuma kvalitāti, kā arī uzlabot to. Spēj integrēt jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas sniegtajā audiologopēdijas pakalpojumā, lai veicinātu tā kvalitāti. Spēj izvēlēties piemērotu materiāltehnisko nodrošinājumu audiologopēdijas pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai.	6. LKI līmenis
4.4.6.	Audiologopēda profesionālās identitātes uzturēšana un veidošana praksē.	Analizēt savu profesionālo darbību un tās atbilstību audiologopēda identitātes pamatvērtībām. Reflektēt par saviem profesionālajiem lēmumiem, atbildību un attīstību, nepieciešamības gadījumā pielāgot savu pieeju atbilstoši prakses kontekstam.	<u>Izpratnes līmenī</u> Profesionālās identitātes teorijas. Starpprofesionālās sadarbības modeļi un to ietekme uz profesionālās identitātes veidošanos. Reflektīvās prakses nozīme profesionālās izaugsmes un identitātes nostiprināšanā.	Spēj patstāvīgi un atbildīgi uzturēt savu profesionālo identitāti, darbojoties atbilstoši nozares standartiem, regulējumiem un sabiedrības vajadzībām. Spēj izvērtēt profesionālās darbības efektivitāti, pielāgot savu pieeju un pildīt profesionālo lomu atbilstoši prakses kontekstam.	6. LKI līmenis

		Piemērot nozarē saistošos regulējumus, standartus un ētikas kodeksus ikdienas praksē. Izvērtēt un pildīt savu profesionālo lomu dažādos kontekstos (piemēram, multidisciplinārā komandā, kopienā, sabiedrībā u.c.). Komunicēt profesionālajā vidē tādā veidā, kas skaidri un atbilstoši demonstrē profesionālo identitāti.	<u>Lietošanas līmenī</u> Audiologopēda loma un atbildība dažādos prakses kontekstos. Profesionālās ētikas un uzvedības normas, kā arī nozares regulējumi (likumi, MK noteikumi, kodeksi, vadlīnijas u.c.). Mūžizglītības un profesionālās pilnveides nozīme identitātes attīstībā.	Spēj sekmēt nozares attīstību, aktīvi piedaloties un sniedzot savu ieguldījumu profesionālās kopienas darbībā un mūžizglītības pasākumu norisē. Spēj pieņemt lēmumus, kas atbilst audiologopēda kompetencēm un identitātei un profesionālā un sociāli atbilstošā veidā par tiem komunicēt.	
5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā (saziņas līmenī).	Sazināties mutiski un rakstiski, atbilstoši situācijai. Atšķirt un lietot dažādu veidu tekstu. Meklēt un apstrādāt informāciju. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Valodas sistēmas sastāvdaļu lietošana: fonoloģija, gramatika, semantika, leksika. Valodas un komunikācijas lietošana dažādos kontekstos. Profesionālā terminoloģija.	Spēj izteikt, analizēt un interpretēt mutisku un rakstisku informāciju, ievērojot situācijai atbilstošu valodas stilu. Spēj nodot personai informāciju saprotamā veidā. Spēj lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā. Spēj nodrošināt komunikāciju, kas balstās uz pilnīgu un pamatotu informācijas apmaiņu.	6. LKI līmenis

5.2.	Ievērot uz profesionālo darbību attiecināmo normatīvo aktu prasības.	Sekot līdzi uz profesionālo darbību attiecināmo normatīvo aktu plānotajām un veiktajām izmaiņām. Ievērot profesionālajā darbībā piemērojamo normatīvo aktu prasības un noteikumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Uz profesionālo darbību attiecināmo normatīvo aktu noteikumu saturs un nozīme. <u>Lietošanas līmenī:</u> Uz profesionālo darbību attiecināmo spēkā esošo normatīvo aktu un noteikumu meklēšana dažādos informācijas avotos.	Spēj profesionālajā darbībā un patstāvīgajā darbā ievērot uz profesionālo darbību attiecināmo normatīvo aktu noteikumus, kā arī izpildīt prasības profesionālās kvalifikācijas celšanai, sertifikācijas iegūšanai un saglabāšanai. Spēj atrast nepieciešamos un spēkā esošos normatīvo aktu noteikumus.	6. LKI līmenis
5.3.	Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	Sekot līdzi normatīvo aktu izmaiņām. Integrēt normatīvo aktu regulējumus profesionālajā praksē. Nodrošināt pacientu drošību	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzību, ugunsdrošību un civilo aizsardzību reglamentējošie normatīvie akti t.sk. Darba aizsardzības likums, un to attiecinājums uz dažādiem prakses kontekstiem. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pacientu drošības jautājumi Darba aizsardzību, ugunsdrošību un civilo aizsardzību reglamentējošo un spēkā esošo normatīvo aktu un noteikumu meklēšana dažādos informācijas avotos.	Spēj nodrošināt darba higiēnas, darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības normatīvo aktu prasības, gan profesionālās prakses, gan klīniskās studiju prakses ietvaros.	6. LKI līmenis

5.4.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas un organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.	Ievērot darba līgumā noteiktos pienākumus un tiesības. Ievērot iekšējās kārtības noteikumus. Izprast darba vietas formālo un neformālo struktūru. Piemērot normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības. Ievērot kvalitātes kontroles prasības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesisko attiecību un audiologopēda profesionālo darbību reglamentējošie ārējie normatīvie akti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti. Darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība. Darba līguma saturs. Darba kultūra.	Spēj nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu. Spēj identificēt un ievērot veselības normatīvos aktus, kas skar audiologopēda pakalpojumu nodrošināšanu.	6. LKI līmenis
5.5.	Noformēt medicīnisko dokumentāciju.	Aizpildīt medicīnisko dokumentāciju. Izmantot profesionālo medicīnisko terminoloģiju un vispārpieņemtās saīsinājumu formas. Ievērot ētikas principus un personas datu aizsardzības prasības medicīnisko ierakstu veikšanā. Dokumentēt novērtēšanas datus, audiologopēda slēdzienu, izvirzītos mērķus, ārstēšanas plānu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Elektronisko datubāžu darbība Medicīniskās dokumentācijas lietvedības kārtība, t.sk. digitālo risinājumu(informācijas sistēmu) lietojums Vietējie un starptautiskie normatīvie akti, kas regulē fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību. <u>Lietošanas līmenī:</u> Medicīniskā terminoloģija Tehnisko palīgīdzekļu aprītes sistēma atbilstoši Latvijas normatīvajiem aktiem	Spēj aizpildīt medicīnisko dokumentāciju ievērojot ētikas principus, datu aizsardzības prasības, korektu medicīnisko terminoloģiju. Spēj sagatavot tehnisko palīgīdzekļu atzinumus, elektroniskajā informācijas sistēmā.	6. LKI līmenis

		Sagatavot tehnisko palīglīdzekļu atzinumus. Dokumentēt terapijas rezultātus, rekomendācijas un tālāko plānu.	E-veselība vai citas analogas elektroniskās valsts veselības aprūpes informācijas sistēmas		
5.6.	Ievērot ētiku, bioētiku un cilvēktiesības.	Ievērot cilvēktiesības, profesionālās un vispārējās ētikas un morāles normas un vispārējos datu aizsardzības principus, pacientu aizsardzību un uzņemties atbildību par savas rīcības atbilstību tiem. Ievērot personas tiesību aizsardzību neatkarīgi no dzimuma, vecuma, etniskās piederības. Atpazīt ētikas un cilvēktiesību pārkāpumus un par tiem ziņot.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Cilvēktiesības. Saskarsmes ētika un dažādi komunikācijas veidi. Pacientu tiesību likums. Saskarsmes psiholoģija. Tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā. Bērna labāko interešu, diskriminācijas aizlieguma principi un tiesības uz dzīvību, izdzīvošanu un attīstību. Vardarbības veidi, pazīmes un sekas, un tās identificēšanas un definēšanas izaicinājumi. Saskarsme ar bērnu; Bērna līdzdalības princips; Starpinstitūciju sadarbība kā bērnu tiesību aizsardzības darba organizācijas metode. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vispārējās datu aizsardzības, profesionālās morāles un ētikas normas.	Spēj sadarboties un komunicēt ar dažādām personām, ievērojot profesionālās ētikas, pacientu tiesību aizsardzības un datu aizsardzības principus, cienot viņu pārliecību, ticību un kultūru. Spēj ievērot personu tiesību aizsardzību. Spēj atpazīt un ziņot atbilstošajām instancēm par citu personu veiktiem ētikas un cilvēktiesību pārkāpumiem.	6. LKI līmenis

5.7.	Veikt profesionālās izglītības darbu.	Rast un sniegt atbildes uz jautājumiem profesionālās kompetences ietvaros, balstoties uz zinātnisko pieeju. Veidot uzskates materiālus. Izvēlēties piemērotāko izglītošanas metodoloģiju. Iesaistīties jauno audiologopēdijas speciālistu izglītības procesā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Bioloģijas un medicīnas, psiholoģijas, sociālo, tehnisko un valodniecības zinātņu pamatzināšanas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Metodoloģijas pamati. Izglītošanas stratēģijas.	Spēj vienkāršā un saprotamā veidā izskaidrot sabiedrībai un dažādām mērķa grupām audiologopēda darba nozīmi un pamatprincipus, balstoties uz zinātniskiem faktiem un kritisko domāšanu, tādējādi veicinot mērķa grupas izpratni par jomu. Spēj veikt profesionālās izglītības darbu, lai sagatavotu jaunus audiologopēdijas speciālistus un sniegtu savu ieguldījumu profesionālās mūžizglītības procesā.	6. LKI līmenis
5.8.	Veikt pētniecisko darbu.	Atlasīt un kritiski analizēt pieejamo informāciju. Plānot un veikt zinātniskus pētījumus veselības aprūpes nozarē, ievērojot ētiskos principus. Ziņot par veiktā pētījuma rezultātiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pētniecības metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pieejamās informācijas atlasīšana, kritiska izvērtēšana. Pētnieciskās darbības plānošana un veikšana. Pētniecības rezultātu noformēšana, analizēšana. Pētījuma rezultātu prezentēšana.	Spēj identificēt, plānot un veikt aktuālus zinātniskus pētījumus veselības aprūpes nozarē, ziņot par pētījumu rezultātiem, kā arī piedalīties zinātniski pētnieciskajos projektos.	6. LKI līmenis

5.9.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un medicīniskās ierīces.	Lietot dažādas pieejamās tehnoloģijas telerehabilitācijas, augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas nodrošināšanai. Sekot līdzī mūsdienu rehabilitācijas medicīnisko ierīču tendencēm un attīstībai. Lietot un rīkoties ar audiologopēdu kompetencē esošām medicīniskajām ierīcēm un iekārtām. Lietot informācijas un komunikācijas datubāzes. Nodrošināt drošu informācijas apmaiņu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Datorprogrammas un komunikācijas programmatūras. <u>Lietošanas līmenī:</u> Konkrētā audiologopēdijas specialitātē lietotās tehnoloģijas, datorprogrammas, medicīnas ierīces. Tehnoloģiju pielietošana drošas, efektīvas un uz pierādījumiem balstītas informācijas iegūšanai. Interneta izmantošanas juridiskie un ētiskie aspekti.	Spēj izmantot mūsdienu prasībām atbilstošas informācijas tehnoloģijas un medicīniskās ierīces, nodrošinot telerehabilitācijas pakalpojumu, alternatīvo un augmentatīvo komunikāciju, atbilstoši drošības un ētikas nosacījumiem un audiologopēda darbības jomai. Spēj sekot līdzī un iespēju robežās apgūt jaunas inovatīvas tehnoloģijas.	6. LKI līmenis
5.10.	Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību.	Novērtēt ārkārtas situāciju. Izmantot un vadīt pieejamos cilvēku un aprīkojuma resursus. Nodrošināt maksimālu drošību sev un citām personām. Veikt neatliekamas medicīniskās manipulācijas savas kompetences ietvaros.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Neatliekamās medicīniskās palīdzības algoritms, tā pielietošana. Drošības aspekti neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas laikā.	Spēj sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību, racionāli un efektīvi izmantojot apgūtās metodes un manipulācijas, kā arī pieejamos cilvēku un aprīkojuma resursus.	6. LKI līmenis

5.11.	Līdzdarboties civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldībā.	Izvērtēt savas profesionālās prasmes katastrofu un draudu gadījumā. Lietot sociālās un pilsoniskās prasmes. Sniegt palīdzību katastrofā cietušajiem un mazināt kaitējumu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Cilvēku, vides un īpašuma drošība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Rīcība katastrofu un kara gadījumos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Personiskās drošības saglabāšanas iespējas, ārkārtas, katastrofu un kara gadījumos. Neatliekamās medicīniskās palīdzības algoritms, tā pielietošana.	Spēj līdzdarboties katastrofu novēršanā, iesaistīties civilās aizsardzības pasākumu realizēšanā savas profesionālās kompetences ietvaros.	6. LKI līmenis
5.12.	Attīstīt personīgās un profesionālās kompetences.	Veikt pašrefleksiju. Plānot nepieciešamos resursus – fiziskos, garīgos, materiālos. Rūpēties par pašizaugsmi un mūžizglītību. Piedalīties pārmaiņu ieviešanas procesā. Dalīties ar klīnisko un zinātnisko pieredzi.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Supervīziju iespējas profesionālo jautājumu risināšanā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Radošuma izmantošana profesionālo jautājumu risināšanā. Pašrefleksijas principu izmantošana <u>Lietošanas līmenī:</u> Nepieciešamo resursu pārvaldības principi. Kritiskās domāšanas pielietošana profesionālajā darbībā. Publiskās runas prasme.	Spēj sadarboties ar dažādu nozaru pārstāvjiem, plānot resursus un realizēt uzstādītos mērķus personīgās un profesionālās kompetences pilnveidošanai. Spēj adaptēties pārmaiņu procesā.	6. LKI līmenis

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	Latvijas Audiologopēdu asociācija (LALA) Profesijas standarta izstrādes darba grupa: Tince Strazdiņa – Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca (PSKUS) Rehabilitācijas medicīnas centrs, sertificēta audiologopēde; LALA valdes priekšsēdētāja.darba grupas vadītāja. Līga Savicka – Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca (RAKUS) Rehabilitācijas klīnika, sertificēta audiologopēde; LALA valdes priekšsēdētājas vietniece; Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) docētāja; Latvijas Ārstniecības Personu Profesionālo Organizāciju Savienības (LĀPPOS) Apmācīttiesīgo komisijas locekle. Signe Brusbārde – SIA «RSU Stomatoloģijas institūts» Ortodontijas klīnika, sertificēta audiologopēde; LALA valdes locekle. Unda Medisa – SIA «Jelgavas pilsētas slimnīca» Rehabilitācijas un fizikālās terapijas nodaļas vadītāja; LALA valdes locekle, sertificēta audiologopēde. Kima Kāne – SIA «Pirmā Miofunkcionālā klīnika», sertificēta audiologopēde; LALA valdes locekle. Ilze Klatenberga – LALA Sertifikācijas komisijas priekšsēdētāja; SIA «Veselības centrs Bīķernieki», Latvijas Bērnu Dzirdes centra (LBDzC) sertificēta audiologopēde; LALA valdes locekle; LĀPPOS Sertifikācijas padomes locekle. Evija Ekure – SIA «Pirmā Miofunkcionālā klīnika», sertificēta audiologopēde, LALA valdes locekle, mācību centra vadītāja. Ilze Blūmentāle – RSU, Veselības un sporta zinātņu fakultātes, Studiju programmas «Audiologopēdija» direktore, sertificēta audiologopēde. Baiba Kubile - NRC «Vaivari» Neirorehabilitācijas nodaļa, sertificēta audiologopēde. Santa Salaka – RAKUS Rehabilitācijas klīnika, sertificēta audiologopēde. Darba grupā iesaistītie nozares eksperti: Anda Nulle – PSKUS Rehabilitācijas medicīnas centra vadītāja; Latvijas Ārstu rehabilitologu asociācijas prezidente, sertificēta fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārste, sertificēta ģimenes ārste. Asoc. prof. Dr. med. Signe Tomsone – Rīgas Stradiņa universitātes Maģistra studiju programmas «Rehabilitācija» vadītāja; RSU vadošā pētniece. Dr.med. Sandra Kuške – LBDzC vadītāja, sertificēta otolaringoloģe un Latvijas Otolaringologu asociācijas (LOA) sertifikācijas komisijas locekle. Andra Vabale – Rīgas Stradiņa universitātes, Veselības un Sporta zinātņu fakultātes docētāja; sertificēta audiologopēde; LĀPPOS Ētikas komisijas locekle. Christina Dravins – Zviedrijas Lundas universitātes docētāja, audiologopēde.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	Dace Roga – Veselības ministrijas Nozares cilvēkresursu attīstības nodaļas vadītājas vietniece; Zane Liepiņa – Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienības aldes priekšsēdētāja vietniece, Sertifikācijas padomes priekšsēdētāja;

	Dace Strautmane – Rīgas Stradiņa universitātes docētāja; Sarmīte Tūbele – Latvijas Universitātes profesore, Dr. paed., prof., logopēde; Ilze Pūce-Kostika – VSIA «Slimnīca «Ģintermuiža»», audiologopēde; Ilze Strazdiņa - Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, audiologopēde. Metodiskais atbalsts: Elīna Auniņa – Valsts izglītības attīstības aģentūra, Izglītības satura departaments, Profesionālās izglītības satura nodaļa, vecākā eksperte.
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	<i>Veselības ministrija, 24.07.2025.</i>
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	<i>06.08.2025.</i>
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	<i>25.11.2015.</i>